

**ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Циклова комісія загальноосвітніх та соціально-гуманітарних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ОСНОВИ ІНФОРМАТИКИ ТА
ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ»**

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Рік набору	2022

Полтава 2022

Робоча програма з навчальної дисципліни «*Основи інформатики та обчислювальної техніки*» для студентів денної на основі базової та повної загальної середньої освіти за спеціальністю 081 Право.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Олександр ПАЩЕНКО, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90	Галузь знань 08 Право	Обов'язкова	
	Спеціальність 081 Право	Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -2,5 самостійної роботи студента – 2,2	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Практичні	
		48 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		42 год.	82 год.
		Вид контролю: залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» є підготовка юриста для роботи з електронним документообігом (створення, редагування, копіювання та обмін документів, а також пошук інформації).

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» є:

1) навчити студента орієнтуватися в сучасних інформаційних технологіях, застосовувати ці знання в професійній діяльності;

2) сформувати навички користування сучасною комп'ютерною технікою.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- 1) базову конфігурацію ПК;
- 2) експлуатаційні характеристики ПК;
- 3) призначення основних периферійних пристроїв;
- 4) види мереж;
- 5) програмні засоби стиску даних;
- 6) текстовий процесор;
- 7) табличний процесор;
- 8) засоби створення презентацій;
- 9) засоби створення публікацій;
- 10) робота в мережі Інтернет.

вміти:

- 1) користуватися сучасною мережею Internet для здійснення зв'язку між комп'ютерами і отримання інформації;
- 2) створювати і редагувати документи;
- 3) відправляти і отримувати електронну пошту;
- 4) володіти навичками пошуку інформації;
- 5) використовувати прикладні програми.

Дисципліна має на меті сформувати наступні *загальні та спеціальні компетентності*:

ЗК 1. Здатність до креативності, абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 9. Уміння працювати як самостійно, так і в команді.

ЗК 11. Здатність до самоосвіти та навчання протягом усього життя.

ЗК 12. Навички використання інформаційних технологій, баз даних та збору інформації із різних джерел.

СК 7. Навички логічного, критичного і системного аналізу правових документів.

СК 15. Уміння роботи з комп'ютером на рівні користувача та використовувати інформаційні технології для вирішення практичних правових задач.

Результатами навчання здобувачів освіти є:

РН 2. Формування компетенцій, знань пізнавального та світоглядного значення, вмінь і навичок самостійного мислення та викладу своїх думок у процесі спілкування, у ході вирішення професійних завдань

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Програмне забезпечення. Файлова система. Стандартні програми.

Тема 2. Текстовий процесор.

Тема 3. Табличний процесор.

Тема 4. Засоби створення презентацій.

Тема 5. Засоби створення публікацій.

Тема 6. Служби Інтернет.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин (денна форма)				Кількість годин (заочна форма)			
	усього	л.	пр.р.	с.р.	усього	л.	пр.р.	с.р.
Програмне забезпечення. Файлова система. Стандартні програми	8		4	4	4			4
Текстовий процесор	22		14	8	22		4	18
Табличний процесор	20		12	8	20		2	18
Засоби створення презентацій	16		8	8	18		2	16
Основи створення комп'ютерних публікацій	12		6	6	16			16
Служби Інтернет	12		4	8	10			10
Усього	90		48	42	90		8	82

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Практичне заняття 1. Програмне забезпечення. Файлова система, Стандартні програми	4	
2.	Практичне заняття 2. Текстовий процесор. Форматування шрифтів, форматування абзаців,	4	2

	форматування сторінок		
3.	Практичне заняття 3. Текстовий процесор. Створення таблиць. Форматування та Редагування таблиць	4	2
4.	Практичне заняття 4. Текстовий процесор. Створення складного документа	4	
5.	Практичне заняття 5. Текстовий процесор. Робота з таблицями, панелями інструментів	2	
6.	Практичне заняття 6. Табличний процесор	4	
7.	Практичне заняття 7. Табличний процесор. «Використання формул та функцій редактора електронних таблиць Excel»	4	2
8.	Практичне заняття 8. Табличний процесор. Робота із даними. Масиви.	4	
9.	Практичне заняття 9. Засоби створення презентацій	4	2
10.	Практичне заняття 10. Засоби створення презентацій	4	
11.	Практичне заняття 11. Основи створення комп'ютерних публікацій.	6	
12.	Практичне заняття 12. Служби Інтернету	4	
Усього		48	8

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Основні поняття та визначення. Операційна система та поняття файлової системи персонального комп'ютера.	2	2
2	Стандартні програми	2	2
3	Текстовий процесор. Форматування тексту та робота з графічними зображеннями.	2	4
4	Текстовий процесор. Робота з таблицями.	2	4
5	Текстовий процесор. Об'єкти SmartArt.	2	4
6	Текстовий процесор. Робота з макросами та текстовими полями.	3	6
7	Табличний процесор. Робота з формулами та	2	4

	функціями.		
8	Табличний процесор. Виконання обчислень в MS Excel.	2	4
9	Табличний процесор. Створення діаграм. Обчислення функцій та рівнянь.	2	4
10	Табличний процесор. Робота із даними. Масиви.	2	6
11	Засіб створення презентацій. Розробка демонстраційних матеріалів за допомогою систем підготовки комп'ютерних презентацій	7	16
12	Основи створення комп'ютерних публікацій.	7	16
13	Служби Інтернет.	7	10
	Усього	42	82

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» застосовуються такі групи методів: словесні, наочні. А саме:

- метод усного викладання знань педагогом та активізація пізнавальної діяльності студентів: розповідь, пояснення, бесіда, метод ілюстрації та демонстрації при усному викладанні матеріалу, який вивчається;
- метод організації самостійної роботи щодо осмислення та засвоєння нового матеріалу;
- методи навчальної роботи щодо застосування знань на практиці і вироблення вмінь і навичок.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення студентів у навчально-пізнавальної діяльності та про ефективність роботи викладача.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного контролю і підсумкового контролю знань.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі заліку. Студент допускається до складання заліку в разі виконання ним мінімального обсягу всіх видів робіт, передбачених навчальним планом з дисципліни «Інформатика (Основи інформатики та обчислювальної техніки)». Під час вивчення дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» застосовуються наступні методи поточного контролю: метод усного опитування (індивідуальне і фронтальне), тестові методи перевірки знань, спостереження за роботою студентів на практичних заняттях.

З метою забезпечення ефективних вимірників якості навчальних

досягнень та об'єктивного їх оцінювання студентів використовується 12-бальна шкала оцінювання, побудована за принципом сумування набутих знань, умінь і навичок з урахуванням зростання рівня особистих досягнень студента. Критеріями оцінювання студентів залежно від ступеня оволодіння навчальним матеріалом за освітньою програмою є чотири рівні його засвоєння та вміння оперувати ним: початковий; середній; достатній; високий.

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Шкала поточного оцінювання знань студентів (на основі повної загальної середньої освіти)

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1. Початковий	2	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями
2. Середній	3	Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину
3. Достатній	4	Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно розв'язує завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу
4. Високий	5	Студент виявляє творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, опінують окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх. Вільно висловлює власні думки і відчуття. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.

Шкала оцінювання знань студентів на заліку

Max 60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі, орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Здатність демонструвати знання основної та додаткової літератури, рекомендованої викладачем. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
55	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з

	<p>додатковою літературою, рекомендованою викладачем.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення у практичній роботі.</p>
50	<p>1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої викладачем.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
45	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої викладачем.</p> <p>3. Помилки і суттєві неточності у відповіді на запитання за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
40	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою викладачем.</p> <p>3. Помилки у відповіді на запитання за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
35	<p>1. Пробіли у знанні окремих частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на запитання.</p>
Min 0	<p>1. Відсутність знань значної частини теоретичного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» виставляється за такою шкалою:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою (для іспиту)	Оцінка за 100-бальною шкалою (для заліку)
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100	зараховано
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89	
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79	
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		3	
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 69		
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	20 – 59	не зараховано з можливістю повторного складання
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 19	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

У наведеній таблиці вказано критерії, за якими визначається рівень навчальних досягнень студентів та відповідний бал з дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки». Слід вважати, що знання, уміння та навички студента відповідають певному рівню навчальних досягнень, якщо вони відповідають критерію, вказаному для цього рівня, та критеріям

для всіх попередніх рівнів.

При вивченні дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» передбачається проведення різних видів практичних робіт: демонстраційних, тренувальних, практичних, які спрямовані на відпрацювання окремих технологічних прийомів та орієнтованих на отримання цілісного змістовного результату.

Орієнтовний перелік програмного забезпечення, необхідного для успішного навчання за програмою дисципліни:

- операційна система з графічним інтерфейсом (наприклад, Windows);
- стандартні програми операційної системи Windows;
- веб-браузери (наприклад, Internet Explorer, Opera, Chrome);
- додатки Google для користування ними в режимі он-лайн;
- текстовий процесор (наприклад, MS Word);
- табличний процесор (наприклад, MS Excel);
- засіб для розробки комп'ютерних презентацій (наприклад, MS PowerPoint);
- засіб для розробки публікацій (MS Publisher)
- антивірусне програмне забезпечення;
- графічний редактор (наприклад, Gimp);
- сервіси-конструктори для побудови Web-сайтів (наприклад, Блокнот, сайт Wix).

До навчальних досягнень студентів, які підлягають оцінюванню, належить:

- **теоретична база знань**: студент повинен володіти основною комп'ютерною термінологією, знати відповідні поняття та визначення, загальні принципи розв'язування задач за допомогою комп'ютера з використанням програмного забезпечення загального та конкретно-предметного призначення, принципи формулювання проблем і постановки задач, побудову відповідних інформаційних моделей, основи алгоритмізації і програмування, принципи будови та дії комп'ютера, уявлення про можливість використання глобальної мережі Інтернет, пошук потрібних відомостей.

- **практичні навички**: навички роботи з пристроями введення-виведення даних, прикладним програмним забезпеченням загального і навчального призначення – програмами технічного обслуговування апаратної складової, операційними системами, програмами для архівування файлів, антивірусними програмами, редакторами текстів, графічними редакторами, засобами підготовки комп'ютерних презентацій та публікацій, табличними процесорами, системами управління базами даних, інформаційно-пошуковими системами, експертними системами. Студенти повинні вміти користуватися мультимедійними комп'ютерними енциклопедіями, педагогічними програмними засобами для комп'ютерної підтримки навчання з різних предметів, програмами-браузерами для перегляду гіпертекстових сторінок, програмами для роботи з електронною поштою та телеконференціями, пошуку потрібних відомостей в глобальній мережі Інтернет, створення гіпертекстових сторінок тощо.

Оцінювання якості підготовки студентів з дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями та здатність до застосування вивченого матеріалу у практичній діяльності.

При оцінюванні результатів виконання практичної роботи викладач керується перерахованими вище критеріями, в разі сумнівів у знаннях студента, або в оскарженні оцінки, викладач має право попросити студента виконати аналогічне завдання самостійно. У разі відмови від виконання або навпаки, виконання його, викладачем ставиться оцінка відповідно до вище перелічених критеріїв.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчальна програма.
2. Робоча навчальна програма.
3. Силабус.
4. Плани і методичні рекомендації до практичних занять.
5. Перелік питань до заліку.
6. Портал навчальних електронних інформаційних комплексів з дисципліни «Основи інформатики та обчислювальної техніки» URL <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=292>

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Бакушевич Я. М. Інформатика та комп'ютерна техніка: навч. посіб. Львів : Магнолія-2006, 2014. 312 с.
2. Буров Є.В. Комп'ютерні мережі. Підручник. Львів : «Магнолія 2006», 2019. 204 с.
3. Євсєєв С.П., Король О.Г. Кібербезпека: лабораторний практикум з основ криптографічного захисту. Львів : «Новий світ 2000», 2021. 241 с.
4. Іванов В.Г. Основи інформатики та обчислювальної техніки: підручник. Харків: Право, 2015. 312 с.
5. Іванов В.Г. Правова інформація та комп'ютерні технології в юридичній діяльності: Навч. посіб. Харків : Право, 2010. 240 с.
6. Козяр М.М. , Фещук Ю.В. Комп'ютерна графіка: SolidWorks. «Олді-плюс», 2020. 252 с.
7. Матвієнко М.П., Розен В.П., Закладний О.М. Архітектура комп'ютера. Київ: «Ліра-К», 2013. 264 с.
8. Операційні системи: [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія» / В. Г. Зайцев, І. П. Дробязко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 3 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 240 с.
9. Пашенко О.В. Навчально-методичний посібник «Текстовий процесор LibreOffice Writer». Полтава: ФОП Гаража М.Ф., 2017. 72 с.

10. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В. Інформатика:10 (11) кл. Підручник. Київ : Генеза, 2018. 144 с.
11. Скиба О.П. Комп'ютерна графіка : конспект лекцій для студентів усіх форм навчання спеціальностей 122 «Комп'ютерні науки» та 123 «Комп'ютерна інженерія» з курсу «Комп'ютерна графіка». Тернопіль : Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2019. 88 с.
12. Тарарака В.Д. Архітектура комп'ютерних систем: навчальний посібник. Житомир : ЖДТУ, 2018. 383 с.

Допоміжна:

1. Інформатика: 11 кл.: підручник для загальноосвіт. навч. закл.: рівень стандарту / Й.Я.Ривкінд, Т.І. Лисенко, Л.А. Чернікова, В.В. Шакотько; за заг. ред. М.З. Згуровського. Київ: Генеза, 2011. 304 с.
2. Малишевський О.В., Колмакова В.О. Інформатика. Змістові модулі : Інформація та інформаційні процеси. Інформаційна система. Операційні системи. Інформаційні технології опрацювання текстів, графіки, таблиць: навчально-методичний посібник для студентів педагогічних університетів. Умань : ВПЦ «Візаві», 2011. 201 с.
3. Михайленко В.Є., Ванін В.В., Ковальов С.М. Інженерна та комп'ютерна графіка: Підручник. Київ: Каравела, 2010. 360 с.
4. Наливайко Н.Я. Інформатика. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 576 с.
5. Погребняк Б. І. Операційні системи : навч. посібник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 104 с.
6. Правова інформація та комп'ютерні технології в юридичній діяльності. Навчальний посібник за загальною редакцією В. Г. Іванова. Харків. 2014.
7. Руденко В.Д. Бази даних в інформаційних системах. Київ: Фенікс, 2010. 235 с.

Інформаційні ресурси:

1. «Apache Open Office» URL <http://www.openoffice.org>.
2. «Canva» URL https://www.canva.com/uk_ua.
3. «Google» URL <https://www.google.com.ua>.
4. «Prezi Inc. [Terms](#) & [Privacy Policy](#)» URL <https://prezi.com>.
5. «Інформаційне агентство «ЛІГА: ЗАКОН». URL <http://search.ligazakon.ua>.
6. «Інформаційно-аналітичний центр Ліга» URL <https://platforma.ligazakon.net/about-ua>.
7. «Центр кращого інтернету» URL <https://betterinternetcentre.org>.
8. Дронь В. В. GOOGLE-СЕРВІСИ в навчальній діяльності викладачів. Методичні рекомендації / Вікторія Василівна Дронь [електронний ресурс]. 2016 р. <https://drive.google.com/file/d/0B6y-TSh0wJSaVF84dkRWZll0bkE/view>
9. Комп'ютерні технології в діловодстві. Навчальний посібник. Рівне : РДГУ, 2013. 99 с. URL <http://comp.ucoz.net/KTD/Posibn1210.pdf>.

10. Портал навчальних електронних інформаційних комплексів з дисципліни «Інформатика (Основи інформатики та обчислювальної техніки)» URL <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=292>